UCHWAŁA Nr LII /241 /2022
RADY POWIATU W SĘPÓLNIE KRAJEŃSKIM
z dnia16 grudnia 2022 r.

w sprawie: przyjęcia „Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Sępoleńskim na lata 2023-2027".

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1526) oraz na podstawie art. 6 ust. 3 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021r., poz. 1249) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Sępoleńskim na lata 2023-2027", stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Sępólnie Krajeńskim.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU
Marek Chari

Uzasadnienie

do Uchwały Rady Powiatu w Sępólnie Krajeńskim

Nr LII/241/2022

z dnia 16 grudnia 2022 r.

Zgodnie z art. 6 ust. 3 pkt. 1 z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie ((t.j. Dz. U. z 2021r., poz. 1249)) do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Przedmiotowy program jest kontynuacją poprzednio obowiązującego „Powiatowego Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzie na lata 2017 – 2022". Celem głównym programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Powiecie Sępoleńskim. Określono w nim cztery podstawowe obszary – cele szczegółowe, zawierające działania, terminy realizacji oraz wskaźniki – po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami.

W związku z powyższym Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie stosownie do obowiązujących przepisów oraz po konsultacjach społecznych opracowało „Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Sępoleńskim na lata 2023-2027".

PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU
Marek Chart

Załącznik do Uchwały Nr LII/241 /2022
Rady Powiatu w Sępólnie Krajeńskim
z dnia 16 grudnia 2022 r.

POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE W POWIECIE SĘPOLEŃSKIM NA LATA 2023 – 2027

Opracowanie:
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
w Sępólnie Krajeńskim z siedzibą
w Więcborku

Sępólno Krajeńskie, grudzień 2022 r.

Spis treści

Wstęp 4
I. Definicja przemocy 5
1. Przemoc 5
2. Ofiara przemocy 5
3. Rodzaje przemocy 6
4. Cykle przemocy w rodzinie 7
II . Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w Powiecie Sępoleńskim 9
1. Dane z ośrodków pomocy społecznej z terenu Powiatu Sępoleńskiego 10
1.1. Liczba założonych „Niebieskich Kart" 11
1.2 Instytucje wszczynające procedurę „Niebieskie Karty" w poszczególnych gminach Powiatu Sępoleńskiego w latach 2018 – 2021 11
1.3 Liczba sprawców przemocy objętych procedurą „Niebieskie Karty" przez Zespoły Interdyscyplinarne 13
1.4 Liczba ofiar przemocy objętych procedurą „Niebieskie Karty" przez Zespoły Interdyscyplinarne 14
1.5 Liczba „Niebieskich Kart", które wpłynęły do Zespołów Interdyscyplinarnych na terenie Powiatu Sępoleńskiego, ze względu na prowadzone postępowanie 16
1.6 Liczba rodzin zmagających się z problemem alkoholowym z terenu Powiatu Sępoleńskiego, w których została wszczęta procedura „Niebieskie Karty" 17
1.7 Formy podjętych działań przez ośrodki pomocy społecznej funkcjonujące na terenu Powiatu Sępoleńskiego 19
2. Dane z Komendy Powiatowej Policji w Sępólnie Krajeńskim 21
2.1. Liczba interwencji podejmowanych przez Policję 21
2.2. Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart" 21
2.3. Liczba przestępstw 21
2.4. Liczba sprawców przemocy 22
III. Zasoby instytucjonalne w Powiecie Sępoleńskim 23
IV. Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie "Niebieska Linia" 25
V. Analiza SWOT 26
VI. Cel główny programu, cele szczegółowe, działania, termin realizacji, wskaźniki 27
VII. Harmonogram realizacji programu 27
VIII. Realizatorzy i współrealizatorzy programu 30
IX. Źródła finansowania programu 30
X. Monitoring i ewaluacja programu 30

Wstęp

Przemoc w rodzinie może być zarówno skutkiem jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie, bez żadnych wątpliwości należy ją zakwalifikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Mimo, że w relacjach międzyludzkich przemoc istniała od zawsze, mówiono o niej niewiele, jakby nie postrzegając jej jako poważnego zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny.

Uznając, że przemoc w rodzinie narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, a władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności, a także w celu zwiększania skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie, opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie jest konieczne. Jest wykonaniem nałożonego na powiat obowiązku wynikającego z art. 6 ust. 3 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2021 poz. 1249 t.j.).

Opracowany program jest kontynuacją poprzednio obowiązującego „Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzie na lata 2017 – 2022", w ramach którego podjęto szereg czynności. W celu udoskonalenia sposobów udzielania pomocy osobom doświadczającym przemocy i ich najbliższemu otoczeniu organizowane były szkolenia, skierowane do kadry pomocy społecznej z terenu Powiatu Sępoleńskiego, zajmującej się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Jednocześnie w ramach realizacji programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie prowadzone były działania wspierające, takie jak np. informowanie o możliwości uzyskania pomocy, wszczynano procedurę „Niebieskie Karty". Ponadto w przypadku pozyskania odpowiedniej ilości osób chętnych do udziału w programie był realizowany program korekcyjno-edukacyjny.

Adresaci programu:

1) ofiary przemocy w rodzinie, w tym: dzieci, współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych, osób niepełnosprawnych;
2) sprawcy przemocy w rodzinie;
3) świadkowie przemocy w rodzinie;
4) instytucje zajmujące się szeroko rozumianą pomocą rodzinie;
5) organizacje pozarządowe;
6) społeczność lokalna.

Zaplanowane działania w programie są spójne z założeniami Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2022, Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2021-2026, oraz Powiatową Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Sępoleńskiego na lata 2022–2030 – Cel strategiczny 1.

I. Definicja przemocy

1. Przemoc

Przemoc określona jest w ustawie z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz.1249) zgodnie z art. 2 pkt. 2 „przemoc w rodzinie – należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, naruszające prawa lub dobra osobiste osób (członka rodziny), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą."

Natomiast I. Pospiszyl definiuje przemoc jako „wszystkie nieprzypadkowe akty naruszające osobistą wolność jednostki, które przyczyniają się do fizycznej albo psychicznej szkody drugiego człowieka, i które wykraczają poza społeczne normy wzajemnych kontaktów międzyludzkich".[1]

2. Ofiara przemocy

Ofiarą przemocy w rodzinie mogą być:

- współmałżonkowie;

[1] I. Pospiszyl „Razem przeciw przemocy" W-wa 1999r., s.16

- partnerzy w związkach nieformalnych;
- dzieci;
- osoby starsze;
- osoby niepełnosprawne.

3. Rodzaje przemocy

Przemoc ma wiele form, którą najczęściej dzielimy na przemoc[2]:

Fizyczną - naruszanie nietykalności fizycznej. Przemoc fizyczna jest intencjonalnym zachowaniem powodującym uszkodzenie ciała lub niosącym takie ryzyko, np.: popychanie, szarpanie, ciągnięcie, szturchanie, klepanie, klapsy, ciągnięcie za uszy, włosy, szczypanie, kopanie, bicie ręką, pięścią, uderzenie w twarz - tzw. "policzek", przypalanie papierosem, duszenie, krępowanie ruchów, itp.;

Psychiczną - naruszenie godności osobistej. Przemoc psychiczna zawiera przymus i groźby np.: obrażanie, wyzywanie, osądzanie, ocenianie, krytykowanie, straszenie, szantażowanie, grożenie, nieliczenie się z uczuciami, krzyczenie, oskarżanie, obwinianie, oczernianie, krzywdzenie zwierząt, czytanie osobistej korespondencji, ujawnianie tajemnic, sekretów, wyśmiewanie, lekceważenie, itp.;
Przemoc psychiczna jest najczęstszą formą przemocy i jest trudna do udowodnienia.

Seksualną - naruszenie intymności. Przemoc seksualna polega na zmuszanie osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić. Przymus może polegać na bezpośrednim użyciu siły lub emocjonalnym szantażu np.: wymuszanie pożycia, obmacywanie, gwałt, zmuszanie do niechcianych praktyk seksualnych, nieliczenie się z życzeniami partnerki/partnera, komentowanie szczegółów anatomicznych, ocenianie sprawności seksualnej, wyglądu, itp.;

[2] http://www.niebieskalinia.info/index.php/przemoc-w-rodzinie/8-rodzaj-przemocy, 20.10.2022 r., godz. 12.00

Ekonomiczną - naruszenie własności. Przemoc ekonomiczna wiąże się z celowym niszczeniem czyjejś własności, pozbawianiem środków lub stwarzaniem warunków, w których nie są zaspokajane niezbędne dla przeżycia potrzeby np.: niszczenie rzeczy, włamanie do zamkniętego osobistego pomieszczenia, kradzież, używanie rzeczy bez pozwolenia, zabieranie pieniędzy, przeglądanie dokumentów, korespondencji, dysponowanie czyjąś własnością, zaciąganie pożyczek "na wspólne konto", sprzedawanie osobistych lub wspólnych rzeczy bez uzgodnienia, zmuszanie do spłacania długów, itp.

Zaniedbanie - naruszenie obowiązku do opieki ze strony osób bliskich. Jest formą przemocy ekonomicznej i oznacza np.: niedawanie środków na utrzymanie, pozbawianie jedzenia, ubrania, schronienia, brak pomocy w chorobie, nieudzielenie pomocy, uniemożliwianie dostępu do miejsc zaspokojenia podstawowych potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka, itp.

4. Cykle przemocy w rodzinie

Przemoc nie jest jednorazowym zjawiskiem. Występuje jako zdarzenie o kilku lub kilkunastoletniej historii. Ma tendencję do powtarzania się według zauważalnej prawidłowości. Cykl przemocy składa się zwykle z trzech następujących po sobie faz[3]:

Faza narastania napięcia - tę pierwszą fazę cyklu przemocy charakteryzuje pojawienie się coraz więcej sytuacji konfliktowych oraz wyczuwalny wzrost napięcia w związku. Partner staje się drażliwy, każdy drobiazg wyprowadza go z równowagi, jest ciągle spięty i poirytowany, swoje emocje wyładowuje na partnerce: może ją poniżać, krytykować. Sprawia wrażenie, jakby nie panował nad swoim gniewem. Każdy szczegół jest dobrym pretekstem do wszczęcia konfliktu i awantury. W tej fazie partner może więcej pić alkoholu, przyjmować narkotyki lub inne substancje odurzające.

Faza ostrej przemocy - w tej fazie napięcie, które narastało w partnerze znajduje upust. Zachowanie jego staje się bardzo nieprzewidywalne, gwałtowne, często wpada w szał. Wybuchy gniewu mogą wywołać małe drobiazgi np. pozostawienie jakiejś rzeczy w danym miejscu, opóźnienie posiłku. Dochodzi do eksplozji zachowań agresywnych, które mogą objawiać się biciem pięściami, przedmiotami (książka, garnek, kabel itp.), kopaniem, grożenie bronią, duszeniem. Można zaobserwować również silne natężenie agresji słownej.

[3] http://www.niebieskalinia.info/index.php/przemoc-w-rodzinie/30-cykle-przemocy-w-rodzinie, 20.10.2022 r., godz. 12.30

Faza miodowego miesiąca - w momencie, kiedy sprawca wyładował już swoje emocje i wie, że przekroczył różne granice, zmienia się w zupełnie inną osobę. Zaczyna przepraszać partnerkę za to co zrobił, szczerze żałuje swojego zachowania, obiecuje że to już nigdy się nie powtórzy, że nie wie zupełnie co się z nim stało, starając się znaleźć zewnętrzne wytłumaczenia dla swojego zachowania.

W tej fazie sprawca tej przemocy zaczyna okazywać skruchę, ciepło i miłość. Przynosi kwiaty, prezenty, zachowuje się tak, jakby przemoc nigdy nie miała miejsca. Dba o ofiarę, spędza z nią czas i utrzymuje satysfakcjonujące kontakty seksualne, itp. Patrząc z zewnątrz na takie osoby można odnieść wrażenie, że są szczęśliwą, świeżo zakochaną parą. Faza miodowego miesiąca jednak mija i niebawem zatacza się krąg i znowu pojawia się faza narastania napięcia. Ta faza cyklu przemocy ma niezwykle silny wpływ na pozostawanie osoby jej doznającej w krzywdzącym związku. To tutaj powstają złudne nadzieje, że sprawca zmieni się. Łatwo pod wpływem tego co dzieje się w tej fazie, zapomnieć o koszmarze pozostałych dwóch etapów. Prawdziwym zagrożeniem jakie niesie ze sobą ta faza jest fakt, że przemoc w następnym cyklu jest jeszcze gwałtowniejsza.

Cykle takie mogą trwać przez wiele lat, przy czym zwykle skracają się fazy "miodowego miesiąca", wydłużają i bardziej dramatycznie przebiegają fazy narastania napięcia i gwałtownej przemocy. To co kiedyś było w fazie "miodowego miesiąca" przyjemnością, przekształca się w unikanie przykrości, bólu i cierpienia. Po pewnym czasie faza miodowego miesiąca zanika całkowicie i pozostają tylko dwie fazy.

Warto podkreślić, że przemoc jest zjawiskiem społecznym. Nie ma żadnych granic, więc dotyczy szeroko rozumianego społeczeństwa: rodziny, instytucji, środowiska pracy. Przemoc wobec najbliższych związana jest ze zwykłym, codziennym przejawem funkcjonowania rodziny, a jej występowanie jest częste i na tyle powszechne, że zjawisko to jest aprobowane kulturowo, a ofiary przemocy często pozostają z tym problemem same.[4]

Przemoc w rodzinie jest problemem niedeterminowanym kontekstem regionalnym, społecznym, materialnym – dotyka ludzi niezależnie od miejsca zamieszkania i statusu społecznego. Jest doświadczeniem traumatycznym, którego skutkiem są zarówno bezpośrednie szkody na zdrowiu psychicznym i fizycznym, jak i poważne, długotrwałe problemy ujawniające się w życiu dorosłym, jako konsekwencje przemocy doświadczanej w dzieciństwie. Stosowanie przemocy w rodzinie ma swoje odzwierciedlenie w kontaktach międzyludzkich. Przemoc w rodzinie jest jednym z podstawowych zagrożeń zarówno

[4] K. Stanek, Praca socjalna z osobą lub rodziną z problemem przemocy, W-wa 2014, s. 21.

dla rodzin rozumianych jako instytucja, podlegająca ochronie i opiece państwa, jak i dla ich poszczególnych członków. Statystycznie większość ofiar przemocy w rodzinie stanowią kobiety, a w dalszej kolejności kategorie osób, których płeć nie jest uwzględniona: osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami. Bardzo często ofiarami przemocy w rodzinie są też dzieci – świadkowie. Dziecko, które żyje w stanie ciągłego zagrożenia pozbawione jest poczucia bezpieczeństwa, miłości i zaufania, niezbędnych do prawidłowego rozwoju. Psychologiczna presja i ciągłe napięcie może stać się przyczyną wielu chorób psychosomatycznych.

Przemoc w rodzinie jest wzorcem negatywnym dla dzieci. Dla ich przyszłego dobra należy dążyć do zatrzymania przemocy i pokazania wzorców życia rodzinnego opartych na wsparciu, miłości, przyjaźni, życzliwym i dobrym wzajemnym traktowaniu.

Pogląd bagatelizujący zjawisko i skutki przemocy, nie ma potwierdzenia w praktyce. Z obserwacji i badań wynika, że to co się dzieje w rodzinie ma istotny, a często decydujący i determinujący wpływ na życie jednostki. Wszelkie wzorce wynosi się właśnie z domu rodzinnego. Stanowi on najważniejsze źródło zdobywania wiedzy, nauki, wartości, wzorców i przykładów. Jeśli w domu są wzorce przemocowe, to wychowane w nim dzieci uczą się przemocy. Często przemoc w rodzinie traktowana jest jako zjawisko "marginalne", o "małej społecznej szkodliwości". Nic bardziej błędnego - jej zasięg jest większy, niż zdaje się wielu ludziom, a szkodliwość społeczna szczególna, właśnie ze względu na ważność rodziny w życiu każdego człowieka. Z tego względu istotne jest dążenie do zbudowania interdyscyplinarnego systemu przeciwdziałania przemocy.

II . Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w Powiecie Sępoleńskim

Powiat Sępoleński położony jest w województwie kujawsko-pomorskim w północno-zachodniej jego części. Siedzibą powiatu jest miasto Sępólno Krajeńskie. W skład reaktywowanego Powiatu Sępoleńskiego wchodzą cztery gminy: Sępólno Krajeńskie, Więcbork, Kamień Krajeński i Sośno na terenie, których leżą trzy miasta: Sępólno Krajeńskie, Więcbork i Kamień Krajeński. Liczba mieszkańców Powiatu Sępoleńskiego według danych Głównego Urzędu Statystycznego, stan na 31.12.2021 roku wynosiła 40.639 osób.

Przemoc domowa jest jedną z najczęściej spotykanych form agresji interpersonalnej. Często jest ukrywane i zatajane, a jednocześnie występuje we wszystkich środowiskach i warstwach społecznych, niezależnie od statusu materialnego czy wykształcenia.

Dlatego też, zjawisko przemocy w rodzinie jest niezwykle trudne do zdiagnozowania. Statystyki określają ją tylko w pewnym stopniu, a wiele aspektów nie widzi światła dziennego. Przedstawiony w programie rozmiar zjawiska przemocy w rodzinie w Powiecie Sępoleńskim pozwala jedynie na oszacowanie jego przybliżonego rozmiaru.
W celu zdiagnozowania problemu przemocy w rodzinie na terenie Powiatu Sępoleńskiego, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie zebrało dane, w tym zakresie z ośrodków pomocy społecznej, zespołów interdyscyplinarnych działających przy ośrodkach pomocy społecznej oraz Komendy Powiatowej Policji.

1. Dane z ośrodków pomocy społecznej z terenu Powiatu Sępoleńskiego

Procedurą szczególną w sytuacjach przemocy w rodzinie jest procedura „Niebieskie Karty", która została uregulowana w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta".
Wszczęcie procedury następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta–A" przez przedstawiciela jednego z podmiotów wymienionych w art. 9d ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. policji, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, oświaty, służby zdrowia, pomocy społecznej), w obecności osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie. Realizacja procedury „Niebieskie Karty" odbywa się w oparciu o zasadę współpracy między organizacjami i jednostkami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
Członkowie zespołu bądź grupy roboczej wypełniają formularz „Niebieska Karta – C" na posiedzeniu, w obecności zaproszonej osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie. Na posiedzenie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej nie zaprasza się dziecka. Osoba dotknięta przemocą w rodzinie nie ma obowiązku stawienia się na spotkanie. Nie grozi jej za to żadna sankcja. Taka sytuacja nie wstrzymuje jednak prac zespołu.
W dalszej kolejności członkowie zespołu bądź grupy roboczej wypełniają formularz „Niebieska Karta – D" w obecności osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie. Osoba ta zostaje wezwana na posiedzenie zespołu bądź grupy roboczej. Jeżeli domniemany sprawca przemocy nie stawi się na wezwanie zespołu, bądź grupy roboczej, to taka sytuacja nie wstrzymuje dalszych działań specjalistów, choć niewątpliwie przeprowadzenie rozmowy z domniemanym sprawcą jest ważne dla ustalenia planu pomocy rodzinie.

W następnej kolejności obowiązkiem zespołu jest wnikliwe przeanalizowanie sprawy, przygotowanie planu pomocy rodzinie i realizowanie go w dalszej części procedury. Zakończenie procedury jest możliwe w dwóch przypadkach: ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy albo rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

Głównymi realizatorami działań skierowanymi na ograniczenie oraz zwalczanie zjawiska przemocy w rodzinie na terenie poszczególnych gmin są Zespoły Interdyscyplinarne funkcjonujące przy każdym ośrodku pomocy społecznej.

1.1. Liczba założonych „Niebieskich Kart"

Tabela 1. Liczba założonych „Niebieskich Kart" A, C, D w poszczególnych gminach w latach 2018 – 2021

Zespoły Interdyscyplinarne	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Sępólno Krajeńskie	183	142	181	130
Więcbork	92	82	82	83
Kamień Krajeński	48	32	53	47
Sośno	31	32	24	24

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ośrodków pomocy społecznej z terenu Powiatu Sępoleńskiego.

1.2 Instytucje wszczynające procedurę „Niebieskie Karty" w poszczególnych gminach Powiatu Sępoleńskiego w latach 2018 – 2021

Tabela 2. Instytucje wszczynające procedurę „Niebieskie Karty" w gminie Sępólno Kraj. w latach 2018 – 2021

Instytucja	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Policja	59	49	57	35
Pomoc społeczne	9	9	9	11
Oświata	2	2	2	0
Ochrona zdrowia	0	0	0	2
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA)	0	1	0	0
Razem	70	61	68	48

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ośrodka Pomocy Społecznej w Sępólnie Kraj.

Tabela 3. Instytucje wszczynające procedurę „Niebieskie Karty" w gminie Więcbork w latach 2018 – 2021

Instytucja	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Policja	17	19	20	24
Pomoc społeczne	8	6	7	7
Oświata	0	1	0	0
GKRPA	0	1	1	0
Razem	25	27	28	31

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Więcborku.

Tabela 4. Instytucje wszczynające procedurę „Niebieskie Karty" w gminie Kamień Krajeński w latach 2018 – 2021

Instytucja	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Policja	17	11	14	11
Pomoc społeczne	5	1	4	7
Oświata	1	2	1	0
GKRPA	1	0	2	0
Razem	24	14	21	18

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kamieniu Kraj.

Tabela 5. Instytucje wszczynające procedurę „Niebieskie Karty" w gminie Sośno w latach 2018 – 2021

Instytucja	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Policja	12	9	9	8
Pomoc społeczne	4	1	0	2
Oświata	0	1	1	0
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	0	1	0	0
Razem	16	12	10	10

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sośnie.

Powyższe dane obrazują, że w Powiecie Sępoleńskim instytucją, która najczęściej wszczyna procedurę „Niebieskie Karty" jest policja. Również Niebieskie Karty są przekazywane

do Zespołów Interdyscyplinarnych przez ośrodki pomocy społecznej, ochronę zdrowia, placówki oświatowe, Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1.3 Liczba sprawców przemocy objętych procedurą „Niebieskie Karty" przez Zespoły Interdyscyplinarne

Tabela 6. Liczba sprawców przemocy objętych procedurą „Niebieskie Karty" przez Zespół Interdyscyplinarny w gminie Sępólno Krajeńskie w latach 2018 – 2021

Liczba sprawców przemocy objętych procedurą „Niebieskie Karty"	Ogółem	Płeć		Wiek			
		K	M	0-18	19-39	40-59	60-więcej
Rok 2018	49	9	40	0	21	22	6
Rok 2019	42	1	41	1	16	21	4
Rok 2020	50	7	43	0	16	30	4
Rok 2021	36	4	32	0	15	18	3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ośrodka Pomocy Społecznej w Sępólnie Kraj.

Tabela 7. Liczba sprawców przemocy objętych procedurą „Niebieskie Karty" przez Zespół Interdyscyplinarny w gminie Więcbork w latach 2018 – 2021

Liczba sprawców przemocy objętych procedurą „Niebieskie Karty"	Ogółem	Płeć		Wiek		
		K	M	0-17	18-66	Powyżej 67
Rok 2018	65	4	61	0	61	4
Rok 2019	49	8	41	0	45	4
Rok 2020	48	7	41	0	46	2
Rok 2021	45	4	41	0	40	5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Więcborku.

W niniejszej tabeli Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku ze względu na posiadanie programu dotyczącego ewidencji procedury „Niebieskiej Karty" zmienił przedział kategorii wiekowych stosownie do posiadanych w programie.

Tabela 8. Liczba sprawców przemocy objętych procedurą „Niebieskie Karty" przez Zespół Interdyscyplinarny w gminie Kamień Krajeński w latach 2018 – 2021

Liczba sprawców przemocy objętych procedurą „Niebieskie Karty"	Ogółem	Płeć		Wiek			
		K	M	0-18	19-39	40-59	60-więcej
Rok 2018	28	3	25	0	12	11	5
Rok 2019	26	6	20	0	14	9	3
Rok 2020	26	4	22	0	13	6	7
Rok 2021	28	3	25	0	16	8	4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kamieniu Kraj.

Tabela 9. Liczba sprawców przemocy objętych procedurą „Niebieskie Karty" przez Zespół Interdyscyplinarny w gminie Sośno w latach 2018 – 2021

Liczba sprawców przemocy objętych procedurą „Niebieskie Karty"	Ogółem	Płeć		Wiek			
		K	M	0-18	19-39	40-59	60-więcej
Rok 2018	14	0	14	0	5	4	4
Rok 2019	12	3	9	1	8	2	1
Rok 2020	9	0	9	0	5	3	1
Rok 2021	11	1	10	0	10	1	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sośnie.

1.4 Liczba ofiar przemocy objętych procedurą „Niebieskie Karty" przez Zespoły Interdyscyplinarne

Tabela 10. Liczba ofiar przemocy objętych procedurą „Niebieskie Karty" przez Zespół Interdyscyplinarny w gminie Sępólno Krajeńskie w latach 2018 – 2021

Liczba ofiar przemocy objętych procedurą „Niebieskie Karty"	Ogółem	Płeć		Wiek			
		K	M	0-18	19-39	40-59	60-więcej
Rok 2018	52	47	5	2	13	23	14
Rok 2019	49	43	6	2	10	29	8
Rok 2020	55	44	11	10	17	20	8
Rok 2021	41	32	9	7	19	8	7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ośrodka Pomocy Społecznej w Sępólnie Kraj.

Tabela 11. Liczba ofiar przemocy objętych procedurą „Niebieskie Karty" przez Zespół Interdyscyplinarny w gminie Więcbork w latach 2018 – 2021

Liczba ofiar przemocy objętych procedurą „Niebieskie Karty"	Ogółem	Płeć		Wiek		
		K	M	0-17	18-66	Powyżej 67
Rok 2018	71	62	9	9	51	11
Rok 2019	56	45	11	14	36	6
Rok 2020	54	46	8	17	32	5
Rok 2021	47	40	7	6	36	5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Więcborku

W niniejszej tabeli Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku ze względu na posiadanie programu dotyczącego ewidencji procedury „Niebieskiej Karty" zmienił przedział kategorii wiekowych stosownie do posiadanych w programie.

Tabela 12. Liczba ofiar przemocy objętych procedurą „Niebieskie Karty" przez Zespół Interdyscyplinarny w gminie Kamień Krajeński w latach 2018 – 2021

Liczba ofiar przemocy objętych procedurą „Niebieskie Karty"	Ogółem	Płeć		Wiek			
		K	M	0-18	19-39	40-59	60-więcej
Rok 2018	38	29	9	13	12	11	2
Rok 2019	30	25	5	8	5	12	5
Rok 2020	34	27	7	12	7	13	2
Rok 2021	43	33	10	16	7	15	5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kamieniu Kraj.

Tabela 13. Liczba ofiar przemocy objętych procedurą „Niebieskie Karty" przez Zespół Interdyscyplinarny w gminie Sośno w latach 2018 – 2021

Liczba ofiar przemocy objętych procedurą „Niebieskie Karty"	Ogółem	Płeć		Wiek			
		K	M	0-18	19-39	40-59	60-więcej
Rok 2018	13	12	0	0	4	5	4
Rok 2019	14	10	4	3	5	2	4
Rok 2020	9	6	3	1	6	2	0
Rok 2021	12	9	3	1	7	1	3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sośnie.

Z powyższych informacji wynika, że na terenie Powiatu Sępoleńskiego sprawcami przemocy w rodzinie są głównie mężczyźni, którzy stanowią 88,1% wszystkich sprawców objętych procedurą „Niebieskiej Karty", natomiast kobiety stanowią 11,9% sprawców przemocy. Jednocześnie osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie na terenie Powiatu Sępoleńskiego są głównie kobiety, które stanowią 82,66% wszystkich ofiar objętych procedurą „Niebieskiej Karty", natomiast mężczyźni stanowią 17,34% ofiar przemocy w rodzinie objętych procedurą „Niebieskiej Karty.

1.5 Liczba „Niebieskich Kart", które wpłynęły do Zespołów Interdyscyplinarnych na terenie Powiatu Sępoleńskiego, ze względu na prowadzone postępowanie

Tabela 14. Liczba „Niebieskich Kart", które wpłynęły do Zespołu Interdyscyplinarnego, działającego przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim, ze względu na prowadzone postępowanie, w latach 2018 – 2021

Liczba „Niebieskich Kart" ogółem z danego roku		Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
		70	61	68	48
W tym:	postępowanie wszczęte	70	61	68	48
	stwierdzone	70	58	63	45
	wszczęte i zakończone w danym roku	24	31	31	24

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ośrodka Pomocy Społecznej w Sępólnie Kraj.

Tabela 15. Liczba „Niebieskich Kart", które wpłynęły do Zespołu Interdyscyplinarnego, działającego przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Więcborku, ze względu na prowadzone postępowanie, w latach 2018 – 2021

Liczba „Niebieskich Kart" ogółem z danego roku		Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
		42	40	41	35
W tym:	postępowanie wszczęte	25	27	29	31
	stwierdzone	25	27	29	31
	wszczęte i zakończone w danym roku	11	11	15	11

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Więcborku.

Tabela 16. Liczba „Niebieskich Kart", które wpłynęły do Zespołu Interdyscyplinarnego, działającego przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kamieniu Krajeńskim, ze względu na prowadzone postępowanie, w latach 2018 – 2021

Liczba „Niebieskich Kart" ogółem z danego roku		Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
		24	14	21	18
W tym:	postępowanie wszczęte	2	2	6	5
	stwierdzone	2	2	4	3
	zakończone	2	2	6	4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kamieniu Kraj.

Tabela 17. Liczba „Niebieskich Kart", które wpłynęły do Zespołu Interdyscyplinarnego, działającego przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sośnie, ze względu na prowadzone postępowanie, w latach 2018 – 2021

Liczba „Niebieskich Kart" ogółem z danego roku		Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
		16	12	10	10
W tym:	postępowanie wszczęte	0	0	0	1
	stwierdzone	0	0	0	0
	zakończone	0	1	1	2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sośnie.

Dane zawarte w powyższych tabelach pokazują, że liczba Niebieskich Kart, które wpływają do Zespołów Interdyscyplinarnych funkcjonujących na terenie Powiatu Sępoleńskiego maleje. Procedura ta pozwala na skuteczniejszą pomoc osobom dotkniętym przemocą.

1.6 Liczba rodzin zmagających się z problemem alkoholowym z terenu Powiatu Sępoleńskiego, w których została wszczęta procedura „Niebieskie Karty"

Z danych pozyskanych z ośrodków pomocy społecznej funkcjonujących na terenie Powiatu Sępoleńskiego wynika, że najczęściej przyczyną stosowania przemocy do innej osoby jest problem alkoholowy, co obrazuje poniższa tabela.

Tabela 18. Liczba rodzin ogółem z terenu Powiatu Sępoleńskiego, w których została wszczęta procedura „Niebieskie Karty", w tym liczba rodzin z problemem alkoholowym, w latach 2018 – 2021

	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Ilość rodzin	103	98	105	95
Ilość rodzin z problemem alkoholowym	69	65	65	55

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ośrodków pomocy społecznej funkcjonujących na terenie Powiatu Sępoleńskiego

Tabela 19. Liczba rodzin z terenu gminy Sępólno Krajeńskie, w których została wszczęta procedura „Niebieskie Karty", w tym liczba rodzin z problemem alkoholowym, w latach 2018 – 2021

	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Ilość rodzin	47	48	50	38
Ilość rodzin z problemem alkoholowym	25	26	28	18

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ośrodka Pomocy Społecznej w Sępólnie Kraj.

Tabela 20. Liczba rodzin z terenu gminy Więcbork, w których została wszczęta procedura „Niebieskie Karty", w tym liczba rodzin z problemem alkoholowym, w latach 2018 – 2021

	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Ilość rodzin	25	27	29	31
Ilość rodzin z problemem alkoholowym	20	22	17	20

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Więcborku.

Tabela 21. Liczba rodzin z terenu gminy Kamień Krajeński, w których została wszczęta procedura „Niebieskie Karty", w tym liczba rodzin z problemem alkoholowym, w latach 2018 – 2021

	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Ilość rodzin	18	12	17	16
Ilość rodzin z problemem alkoholowym	12	9	13	11

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kamieniu Kraj.

Tabela 22. Liczba rodzin z terenu gminy Sośno, w których została wszczęta procedura „Niebieskie Karty", w tym liczba rodzin z problemem alkoholowym, w latach 2018 – 2021

	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Ilość rodzin	13	11	9	10
Ilość rodzin z problemem alkoholowym	12	8	7	6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sośnie.

1.7 Formy podjętych działań przez ośrodki pomocy społecznej funkcjonujące na terenu Powiatu Sępoleńskiego

Tabela 23. Formy podjętych działań przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim, w latach 2018 – 2021

	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Wniosek o wgląd w sytuację rodziny	4	2	5	5
Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa	9	8	10	10
Wniosek do prokuratury	9	8	10	10
Wniosek o leczenie psychiatryczne bez zgody	0	0	2	1
Pismo do kuratora	1	0	2	1
Liczba odebranych dzieci z art. 12 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	2	7	4	4
Odseparowanie ofiar od sprawcy przemocy – liczba osób	1	5	3	5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ośrodka Pomocy Społecznej w Sępólnie Kraj.

Tabela 24. Formy podjętych działań przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku, w latach 2018 – 2021

	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Wniosek o wgląd w sytuację rodziny	1	1	6	1+1 uzupełnienie wniosku
Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa	1	0	1	1
Wniosek do prokuratury	0	0	0	0
Wniosek o leczenie psychiatryczne bez zgody	1	0	0	0
Pismo do kuratora	1	1	0	0
Liczba odebranych dzieci z art. 12 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	0	4	1	3
Odseparowanie ofiar od sprawcy przemocy – liczba osób	0	0	2	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Więcborku.

Tabela 25. Formy podjętych działań przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamieniu Krajeńskim, w latach 2018 – 2021

	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Wniosek o wgląd w sytuację rodziny	0	2	2	2
Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa	2	2	6	5
Wniosek do prokuratury	2	2	6	5
Wniosek o leczenie psychiatryczne bez zgody	0	0	0	0
Pismo do kuratora	0	0	0	0
Liczba odebranych dzieci z art. 12 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	0	4	0	0
Odseparowanie ofiar od sprawcy przemocy – liczba osób	2	1	0	2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kamieniu Kraj.

Tabela 26. Formy podjętych działań przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sośnie, w latach 2018 – 2021

	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Wniosek o wgląd w sytuację rodziny	0	1	0	1
Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa	0	1	0	1
Wniosek do prokuratury	0	1	0	1
Wniosek o leczenie psychiatryczne bez zgody	0	0	0	0
Pismo do kuratora	0	0	0	0
Liczba odebranych dzieci z art. 12 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	0	0	0	0
Odseparowanie ofiar od sprawcy przemocy – liczba osób	0	4	0	6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sośnie.

2. Dane z Komendy Powiatowej Policji w Sępólnie Krajeńskim

2.1. Liczba interwencji podejmowanych przez Policję

Na podstawie danych uzyskanych z Komendy Powiatowej Policji w Sępólnie Krajeńskim interwencje domowe policji w Powiecie Sępoleńskim przedstawią się następująco:

Tabela 27. Liczba interwencji podejmowanych przez Policję w latach 2018 – 2021

	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Liczba wszystkich interwencji	4.096	4.100	3.948	3.865
Liczba przeprowadzonych interwencji domowych	661	640	755	558
Liczba osób zatrzymanych do wytrzeźwienia w PDOZ KPP Sępólno Kraj.	116	129	86	126

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Komendy Powiatowej Policji w Sępólnie Krajeńskim

2.2. Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart"

Tabela 28. Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart" w latach 2018 – 2021

	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Liczba sporządzonych Niebieskich Kart	119	97	110	71

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Komendy Powiatowej Policji w Sępólnie Krajeńskim

2.3. Liczba przestępstw

Tabela 29. Liczba przestępstw na terenie Powiatu Sępoleńskiego w latach 2018 – 2021

	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Liczba wszystkich przestępstw	812	612	620	677
Liczba przestępstw związanych z przemocą w rodzinie	18	14	24	17

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Komendy Powiatowej Policji w Sępólnie Krajeńskim

2.4. Liczba sprawców przemocy

Tabela 30. Liczba sprawców przemocy w rodzinie w latach 2018 – 2021

Rok	Sprawcy przemocy w rodzinie			
	Ogółem	w tym:		
		Kobiety	Mężczyźni	Nieletni
2018	119	12	105	2
2019	97	8	89	0
2020	111	8	103	0
2021	71	8	68	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Komendy Powiatowej Policji w Sępólnie Krajeńskim

Tabela 31. Liczba sprawców przemocy w rodzinie pod wpływem alkoholu w latach 2018 – 2021

Rok	Sprawcy przemocy w rodzinie			
	Ogółem	w tym:		
		Kobiety	Mężczyźni	Nieletni
2018	98	7	91	0
2019	74	4	70	0
2020	84	4	80	0
2021	42	2	40	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Komendy Powiatowej Policji w Sępólnie Krajeńskim

Tabela 32. Liczba zastosowanych środków zapobiegawczych wobec sprawcy przemocy w rodzinie, w latach 2018 – 2021

Wyszczególnienie	Liczba zastosowanych środków zapobiegawczych wobec sprawcy przemocy w postaci:		
	Dozoru policyjnego	Opuszczenia lokalu mieszkalnego zajmującego wspólnie z pokrzywdzonym	Tymczasowego aresztowania
2018	12	0	0
2019	2	0	0
2020	8	0	3
2021	5	2	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Komendy Powiatowej Policji w Sępólnie Krajeńskim

Jak wynika z powyższego zestawienia, można stwierdzić, że na przestrzeni 4 ostatnich lat (tj. 2018–2021) policja w toku prowadzenia czynności służbowych założyła łącznie 397 egzemplarzy Niebieskich Kart. Stosowanie przemocy wobec najbliższych bardzo często było powiązane z nadużywaniem alkoholu. Jednocześnie powyższe informacje, wskazują na tendencję malejącej liczby sporządzanych „Niebieskich Kart", ponieważ w stosunku do lat 2013-2016 założono o 232 Karty mniej.

III. Zasoby instytucjonalne w Powiecie Sępoleńskim

Na terenie Powiatu Sępoleńskiego funkcjonują następujące instytucje, których działanie związane jest ze zjawiskiem przemocy w rodzinie:

1) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sępólnie Krajeńskim z siedzibą w Więcborku, które wykonuje między innymi zadania powiatu w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i zapewnia profesjonalne wsparcie specjalistów;

2) ośrodki pomocy społecznej tj. w Więcborku, Sępólnie Krajeńskim, Kamieniu Krajeńskim, Sośnie, przy których funkcjonują Zespoły Interdyscyplinarne, które wykonują zadania gminy z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności polegające na: tworzeniu gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną, tworzeniu gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, prowadzeniu poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;

3) Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Sępólnie Krajeńskim udzielająca pomocy psychologiczno – pedagogicznej dzieciom, młodzieży oraz rodzicom między innymi poprzez: wspomaganie wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży, efektywności uczenia się, nabywania i rozwijania umiejętności negocjacyjnego rozwiązywania konfliktów i problemów oraz innych umiejętności z zakresu komunikacji społecznej, problematyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży;

4) Komenda Powiatowa Policji w Sępólnie Krajeńskim, której podstawowym zadaniem są m.in. ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego, wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie ich sprawców, w tym prowadzenie interwencji w przypadku występowania przemocy w rodzinie, prowadzenie działań prewencyjnych wobec sprawców, zapewnienie ofiarom doraźnego bezpieczeństwa;

5) jednostki poradnictwa specjalistycznego działające przy ośrodkach pomocy społecznej oraz przy PCPR na terenie powiatu, tj. Punkt Poradnictwa Specjalistycznego w Więcborku

dla Mieszkańców Powiatu Sępoleńskiego, Punkt Interwencji Kryzysowej w Więcborku, Punkt Interwencji Kryzysowej w Sępólnie Krajeńskim, Punkt Konsultacyjny ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przemocy w Rodzinie w Sośnie, Gminny Ośrodek Wsparcia w Kamieniu Krajeńskim. Oferowany rodzaj świadczonego poradnictwa to konsultacje prawne, psychologiczne, pedagogiczne, socjalne, rodzinne, psychoterapia z zakresu leczenia uzależnień, a także terapia rodzinna;

6) 4 gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych tj. w Więcborku, w Sępólnie Kraj., w Kamieniu Kraj. oraz w Sośnie, których podstawowym zadaniem jest prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu, a w szczególności zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla takich osób;

7) Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Tucholi, kuratorzy sądowi prowadzą sądowe postępowania wykonawcze między innymi wobec sprawców przemocy skazanych na kary nieizolacyjne, a także sprawują nadzory nad rodzinami, w których występuje przemoc w formie zaniedbania.

Priorytetowymi kierunkami interwencji w zakresie działań podejmowanych przez w/w instytucje w zakresie realizacji działań na rzecz przeciwdziałania przemocy jest tworzenie i rozwijanie spójnego systemu zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie oraz pomoc rodzinom uwikłanym w zjawisku przemocy. Stworzenie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie opartego na współpracy różnych podmiotów ma na celu zwiększenie efektywności działań zmierzających do niwelowania tego niepożądanego zjawiska. Na terenie Powiatu Sępoleńskiego nie funkcjonuje ośrodek wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, ale w tym zakresie powiat współpracuje ze Specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi.

IV. Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie "Niebieska Linia"

Osoby doznające przemocy, świadkowie przemocy oraz osoby poszukujące informacji na temat zjawiska i sposobów przeciwdziałania przemocy w rodzinie mogą skorzystać z pomocy Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie "Niebieska Linia". Placówka ta jest prowadzona przez Stowarzyszenie "Niebieska Linia" na zlecenie Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (PARPA). Można skontaktować się telefonicznie oraz e-mailowo. Oferuje pomoc psychologiczną i prawną osobom doznającym przemocy i świadkom przemocy w rodzinie. Pomoc udzielana jest w języku polskim, angielskim, rosyjskim oraz migowym. Podejmuje również działania polegające na kontakcie z lokalnymi instytucjami w celu udzielenia pomocy osobom, które tego potrzebują oraz interwencje wobec osób skazanych za przestępstwo z użyciem przemocy i/lub groźby karalnej wobec osoby najbliżej. Od 1 stycznia 2017 roku Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia" rozszerzyło swoją działalność. Obecnie Ogólnopolski Telefon dla Ofiar Przemocy w Rodzinie pracuje przez całą dobę. Zmianie uległ także numer telefonu - aktualny numer to 800 120 002. [5]

[5] https://www.gov.pl/web/rodzina/pogotowie-niebieska-linia-calodobowo, 24.10.2022 r., godz. 14.00

V. Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Dobra współpraca międzyinstytucjonalna. 2. Dokształcająca się kadra specjalistów – przedstawicieli różnych instytucji. 3. Wysoka świadomość problemu przemocy w rodzinie wśród kręgu podmiotów działających w tym obszarze. 4. Uregulowania prawne. 5. Dostępność darmowych usług specjalistycznych. 6. Działania profilaktyczne. 7. Możliwość uczestnictwa w programie korekcyjno – edukacyjnym.	1. Trudność w odseparowaniu sprawców przemocy od ofiar. 2. Brak miejsc oferujących pomoc ofiarom przemocy w rodzinie. 3. Małe zainteresowanie programami korekcyjno-edukacyjnymi przez osoby stosujące przemoc w rodzinie. 4. Zjawisko przemocy jest silnie utrwalone w obyczajowości poprzez mity i stereotypy. 5. Niski poziom świadomości społeczeństwa o zachowaniach, działaniach oraz skutkach przemocy.
SZANSE	**ZAGROŻENIA**
1. Zmiany prawne, które pozwolą na skuteczniejsze przeciwdziałania przemocy w rodzinie. 2. Możliwość pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych z różnych źródeł. 3. Kampanie i programy informacyjne oraz edukujące mające wpływ na wzrost świadomości społeczeństwa na temat przemocy. 4. Zwiększająca się świadomość społeczna na temat zjawiska przemocy w rodzinie.	1. Poczucie bezkarności u sprawców przemocy w rodzinie. 2. Stereotypy dotyczące przemocy. 3. Bezradność i brak chęci w uzyskaniu pomocy i wsparcia przez rodziny zagrożone przemocą. 4. Bierność osób będących świadkami przemocy. 5. Niewystarczająca wiedza społeczeństwa o miejscach, w których można znaleźć pomoc. 6. Negatywne wzorce zachowań tj. nadużywanie alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających.

VI. Cel główny programu, cele szczegółowe, działania, termin realizacji oraz wskaźniki

Celem głównym programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Powiecie Sępoleńskim.

Cele szczegółowe:

1. Profilaktyka i edukacja społeczna.
2. Zapewnienie pomocy osobom doświadczającym przemocy.
3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie.
4. Podnoszenie kwalifikacji różnych grup zawodowych realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

VII. Harmonogram realizacji programu

Cele do realizacji	Działania	Wskaźniki	Realizator	Termin realizacji
1. Profilaktyka i edukacja społeczna.	1) Poszerzenie wiedzy ogółu społeczeństwa w zakresie zwiększenia świadomości na temat zjawiska przemocy w rodzinie. 2) Organizowanie kampanii, konferencji, szkoleń informacyjnych promujących życie rodzinne bez przemocy, prawidłowe zachowania i postawy. 3) Współpraca ze szkołami z terenu Powiatu Sępoleńskiego w celu organizowania zajęć profilaktycznych z zakresu przemocy. 4) Wspieranie działań społeczności lokalnych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	- Liczba wykonanych oraz przekazanych broszur, plakatów oraz ulotek mówiących o tym co to jest przemoc, jak się zachować kiedy jej doświadczamy, a jak w sytuacji kiedy jesteśmy świadkami jej stosowania oraz informujących o możliwościach uzyskania wsparcia dla ofiar przemocy. - Liczba kampanii informacyjno – promocyjnych, konferencji, szkoleń na temat zjawiska przemocy w rodzinie. - Liczba wdrożonych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży. - Liczba programów promujących prawidłowe metody wychowawcze oraz liczba prelekcji i pogadanek dla rodziców.	– powiatowe centrum pomocy rodzinie; – ośrodki pomocy społecznej; – gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych; – organizacje pozarządowe; – poradnia psychologiczno – pedagogiczna; – oświata; – ochrona zdrowia; – zespoły interdyscyplinarne; – policja.	2023 - 2027

2. Zapewnienie pomocy osobom doświadczającym przemocy.	1) Wdrażanie procedury „Niebieskiej Karty" 2) Udzielenie pomocy rodzinom, w których występuje przemoc 3) Zapewnienie schronienia osobom doznającym przemocy 4) Zapewnienie schronienia dzieciom, będącymi ofiarami przemocy poprzez m.in. umieszczenie u najbliższej rodziny, w rodzinach zastępczych, w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.	- Liczba założonych „Niebieskich Kart" - Liczba procedur zakończonych na skutek ustania przemocy w rodzinie - Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu przemocy w rodzinie - Liczba osób, którym zapewniono schronienie - Liczba dzieci, którym zapewniono bezpieczne schronienie.	– powiatowe centrum pomocy rodzinie; – ośrodki pomocy społecznej; – oświata; – ochrona zdrowia; – organizacje pozarządowe; – zespoły interdyscyplinarne; – policja, sąd, prokuratura.	2023- 2027

3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie.	1) Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy w rodzinie 2) Zastosowanie i motywowanie sprawców przemocy do podjęcia udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych. 3) Udzielanie informacji sprawcom przemocy o konsekwencjach prawnych za stosowanie przemocy w rodzinie. 4) Kierowanie wniosków na GKRPA wobec osób nadużywających alkohol. 5) Kierowanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 207 kk. 6) Występowanie do sądu w trybie art. 11a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie o zobowiązanie sprawcy do opuszczenia mieszkania.	- Liczba założonych „Niebieskich Kart". - Liczba sprawców przemocy skierowanych do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych. - Liczba sprawców przemocy, którzy wyrazili zgodę na udział w programach korekcyjno-edukacyjnych i w nich uczestniczyli. - Liczba wdrożonych programów korekcyjno – edukacyjnych wobec sprawców przemocy. - Badanie skuteczności programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych poprzez monitorowanie sytuacji rodzin sprawców przemocy. - Liczba wniosków do GKRPA. - Liczba złożonych zawiadomień z art. 207 kk. - Liczba wniosków do sądu z art. 11a.	– powiatowe centrum pomocy rodzinie; – ośrodki pomocy społecznej; – gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych; – ochrona zdrowia; – organizacje pozarządowe; – policja, sąd, prokuratura; – zespoły interdyscyplinarne; – oświata.	2023 - 2027
4. Podnoszenie kompetencji i kwalifikacji różnych grup zawodowych realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	1) Organizowanie konferencji, szkoleń, spotkań merytorycznych na temat przemocy w rodzinie. 2) Zapewnienie możliwości udziału pracownikom w dostępnej ofercie szkoleniowej z zakresu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.	- Liczba zrealizowanych szkoleń, konferencji, spotkań. - Liczba osób uczestniczących w szkoleniach, konferencjach, spotkaniach.	- powiatowe centrum pomocy rodzinie; - ośrodki pomocy społecznej; - gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych; - ochrona zdrowia; - oświata; - organizacje pozarządowe; - policja, sąd, prokuratura; - zespoły interdyscyplinarne.	2023 - 2027

VIII. Realizatorzy i współrealizatorzy programu

„Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie" ma charakter długofalowy. Będzie realizowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sępólnie Krajeńskim z siedzibą w Więcborku przy współpracy z jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, samorządami lokalnymi, policją, oświatą, ochroną zdrowia, poradnią psychologiczno-pedagogiczną, organizacjami pozarządowymi i innymi instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

IX. Źródła finansowania programu

Środki finansowe na działania zaplanowane w Powiatowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Sępoleńskim na lata 2023 – 2027 mogą pochodzić z:

1) budżetu Powiatu Sępoleńskiego (w tym budżetu jednostek organizacyjnych powiatu);
2) środki pozyskiwane z innych źródeł;
3) środki podmiotów uczestniczących w realizacji zadań programu.

X. Monitoring i ewaluacja programu

Monitoring oraz ewaluacja programu będzie prowadzona corocznie przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sępólnie Krajeńskim z siedzibą w Więcborku przy wykorzystaniu informacji od pozostałych realizatorów programu. Informacje o realizacji programu będą przedkładane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Radzie Powiatu w Sępólnie Krajeńskim, w ramach corocznego sprawozdania z działalności PCPR.

Spis tabel

Tabela 1. Liczba założonych „Niebieskich Kart" A, C, D w poszczególnych gminach w latach 2018 – 2021 11
Tabela 2. Instytucje wszczynające procedurę „Niebieskie Karty" w gminie Sępólno Kraj. w latach 2018 – 2021 11
Tabela 3. Instytucje wszczynające procedurę „Niebieskie Karty" w gminie Więcbork w latach 2018 – 2021 12
Tabela 4. Instytucje wszczynające procedurę „Niebieskie Karty" w gminie Kamień Krajeński w latach 2018 – 2021 12
Tabela 5. Instytucje wszczynające procedurę „Niebieskie Karty" w gminie Sośno w latach 2018 – 2021 12
Tabela 6. Liczba sprawców przemocy objętych procedurą „Niebieskie Karty" przez Zespół Interdyscyplinarny w gminie Sępólno Krajeńskie w latach 2018 – 2021 13
Tabela 7. Liczba sprawców przemocy objętych procedurą „Niebieskie Karty" przez Zespół Interdyscyplinarny w gminie Więcbork w latach 2018 – 2021 13
Tabela 8. Liczba sprawców przemocy objętych procedurą „Niebieskie Karty" przez Zespół Interdyscyplinarny w gminie Kamień Krajeński w latach 2018 – 2021 14
Tabela 9. Liczba sprawców przemocy objętych procedurą „Niebieskie Karty" przez Zespół Interdyscyplinarny w gminie Sośno w latach 2018 – 2021 14
Tabela 10. Liczba ofiar przemocy objętych procedurą „Niebieskie Karty" przez Zespół Interdyscyplinarny w gminie Sępólno Krajeńskie w latach 2018 – 2021 14
Tabela 11. Liczba ofiar przemocy objętych procedurą „Niebieskie Karty" przez Zespół Interdyscyplinarny w gminie Więcbork w latach 2018 – 2021 15
Tabela 12. Liczba ofiar przemocy objętych procedurą „Niebieskie Karty" przez Zespół Interdyscyplinarny w gminie Kamień Krajeński w latach 2018 – 2021 15
Tabela 13. Liczba ofiar przemocy objętych procedurą „Niebieskie Karty" przez Zespół Interdyscyplinarny w gminie Sośno w latach 2018 – 2021 15
Tabela 14. Liczba „Niebieskich Kart", które wpłynęły do Zespołu Interdyscyplinarnego, działającego przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim, ze względu na prowadzone postępowanie, w latach 2018 – 2021 16
Tabela 15. Liczba „Niebieskich Kart", które wpłynęły do Zespołu Interdyscyplinarnego, działającego przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Więcborku, ze względu na prowadzone postępowanie, w latach 2018 – 2021 16
Tabela 16. Liczba „Niebieskich Kart", które wpłynęły do Zespołu Interdyscyplinarnego, działającego przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kamieniu Krajeńskim, ze względu na prowadzone postępowanie, w latach 2018 – 2021 17
Tabela 17. Liczba „Niebieskich Kart", które wpłynęły do Zespołu Interdyscyplinarnego, działającego przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sośnie, ze względu na prowadzone postępowanie, w latach 2018 – 2021 17
Tabela 18. Liczba rodzin ogółem z terenu Powiatu Sępoleńskiego, w których została wszczęta procedura „Niebieskie Karty", w tym liczba rodzin z problemem alkoholowym, w latach 2018 – 2021 18
Tabela 19. Liczba rodzin z terenu gminy Sępólno Krajeńskie, w których została wszczęta procedura „Niebieskie Karty", w tym liczba rodzin z problemem alkoholowym, w latach 2018 – 2021 18
Tabela 20. Liczba rodzin z terenu gminy Więcbork, w których została wszczęta procedura „Niebieskie Karty", w tym liczba rodzin z problemem alkoholowym, w latach 2018 – 2021 18
Tabela 21. Liczba rodzin z terenu gminy Kamień Krajeński, w których została wszczęta procedura „Niebieskie Karty", w tym liczba rodzin z problemem alkoholowym, w latach 2018 – 2021 18

Tabela 22. Liczba rodzin z terenu gminy Sośno, w których została wszczęta procedura „Niebieskie Karty", w tym liczba rodzin z problemem alkoholowym, w latach 2018 – 2021 19
Tabela 23. Formy podjętych działań przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim, w latach 2018 – 2021 19
Tabela 24. Formy podjętych działań przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku, w latach 2018 – 2021 19
Tabela 25. Formy podjętych działań przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamieniu Krajeńskim, w latach 2018 – 2021 20
Tabela 26. Formy podjętych działań przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sośnie, w latach 2018 – 2021 20
Tabela 27. Liczba interwencji podejmowanych przez Policję w latach 2018 – 2021 21
Tabela 28. Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart" w latach 2018 – 2021 21
Tabela 29. Liczba przestępstw na terenie Powiatu Sępoleńskiego w latach 2018 – 2021 21
Tabela 30. Liczba sprawców przemocy w rodzinie w latach 2018 – 2021 22
Tabela 31. Liczba sprawców przemocy w rodzinie pod wpływem alkoholu w latach 2018 – 2021 22
Tabela 32. Liczba zastosowanych środków zapobiegawczych wobec sprawcy przemocy w rodzinie, w latach 2018 – 2021 22

PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU
Marek Chart